

Людмила ГЕРУС

**МІЖНАРОДНИЙ
НАУКОВИЙ ФОРУМ
«ТРАДИЦІЙНИЙ БІЛОРУСЬКИЙ
КОСТЮМ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ
КУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ»**

19—20 жовтня 2017 року в Мінську (Республіка Білорусь) відбувся Міжнародний науковий форум «Традиційний білоруський костюм в європейському культурному просторі», який проводив відділ давньбілоруської культури Центру дослідження білоруської культури, мови та літератури Національної академії наук Білорусі (куратор заходу ст. н. с., к. мистецтв. Марія Віннікава). З-поза меж Білорусі учасниками міжнародного заходу були вчені з України, Литви, Естонії, Росії. Інститут народознавства НАН України представляли четверо фахівців: зав. відділу, ст. н. с., к. мистецтв. Людмила Герус, ст. н. с., к. мистецтв. Олена Федорчук, мол. н. с. Тетяна Куцир — з відділу народного мистецтва та ст. н. с., к. іст. н. Оксана Косміна — з відділу історичної етнології.

Форум присвячувався історії та сучасному стану традиційного вбрання. В його рамках були відкриті виставка традиційного білоруського одягу «Падзенні сустракаюць» та виставка головних уборів «Ад чэпчыка да капялюшыка» зі збірок Центру дослідження білоруської культури, мови та літератури Національної академії наук Білорусі та Білоруського державного музею архітектури та побуту. Учасники форуму мали можливість оглянути репліки традиційної білоруської ноші та створені на основі традиційних, сучасні одягові комплекти, які представили фахівці Науково-виробничого республіканського унітарного підприємства білоруських народних ремесел «Скарбница», та під час відвідування цього закладу ознайомитися з асортиментом, творчим та виробничим процесами організації праці. Ефектною видовищною частиною програми форуму стали майстер-класи, де дослідники, майстри, художники продемонстрували способи зав'язування та носіння традиційних жіночих головних уборів — намітки та хустки.

На Міжнародній науково-практичній конференції, яка була стрижнем форуму, розглядалися питання вивчення, збереження, популяризації традиційного одягу, практики використання народних художніх і технологічних традицій у дизайні новочасного одягу. На конференції вчені Інститут народознавства НАН України виголосили доповіді на теми: «Лялька — об'єкт репрезентації, збереження і розвитку народного костюму» (Л.М. Герус); «Сучасна традиція весільного вінка в с. Підвисоке Снятинського району Івано-Франківської області» (О.С. Федорчук); «Українська традиційна сорочка — міфи і реаль-

Спільне фото учасників завершального засідання Міжнародного наукового форуму

Олена Федорчук, Тетяна Куцир з учасницями показу традиційного вбрання

Людмила Герус, Марія Віннікава, Олена Федорчук, Тетяна Куцир на тлі виставки «Па адзенні сустракаюць»

ність» (О.Ю. Косміна); «Народне вбрання Опілля: класифікація декору» (Т.В. Куцир).

Напрямки та результати досліджень в галузі традиційного вбрання висвітлили: ст. н. с. відділу давньбілоруської культури, к. мистецтв. М. Віннікава — «Традиційний костюм — візуально-образна складова етнічної культури бі-

лорусів»; зав. відділу європеїстики Музею антропології і етнографії ім. Петра Великого (Кунсткамера) РАН, к. іст. н. Олександр Новік — «Білоруські колекції МАЕ РАН: нові експедиційні привезення і нові проекти»; куратор Естонського національного музею в Тарту Піїрі Реег — «Виставка національного костюма в Естонії. Кураторський досвід», керівник відділу народної творчості Литовського художнього музею Даля Бернотайте-Беляускене — «Литовський традиційний костюм і його іконографія (за матеріалами виставки в Литовському художньому музеї 11.05.2017—05.11.2017)»; ст. музеолога Національного музею Литви у м. Вільнюс, к. мистецтв. Мігле Лебеднікайте — «Литовський національний костюм у творчості художників і народних майстрів другої половини ХХ — початку ХХІ ст.», професор кафедри етнології і фольклору Білоруського державного університету культури та мистецтв (м. Мінськ), д. мистецтв. Ольга Лобачевська — «Орнамент «вишиванка» — від традиції до національного коду (білоруські практики 2010-х рр.)» тощо.

Досвідом вивчення та практикою відтворення традиційних одягових комплектів окремих регіонів Білорусі поділилися Г.А. Бобрович, Н.А. Бобрович (м. Вітебськ), О.М. Василько, І.І. Фунт (м. Свіслоч), Ю.М. Літвінова (м. Бобруйськ), А.Ю. Шпілевська (м. Молодечно) тощо. Директор етнографічного клубу «Параскева» (м. Санкт-Петербург) М.П. Макарова та педагог цього клубу Н.Є. Романова представили проекти та взірці реконструкції традиційного вбрання.

Робота форуму виявилася плідною, її підсумували обмін думками з приводу виголошених доповідей та можливості впровадження спільних міжнародних наукових та культурних проєктів.